

NOVÉ NÁLEZY GROŠOV ZO 14. AŽ 15. STOROČIA NA SLOVENSKU

MAREK BUDAJ

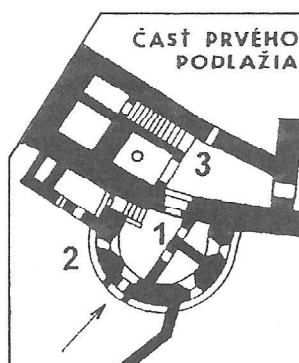
V priebehu roka 2005 bol prinesený na analýzu do Kabinetu numizmatiky Slovenského národného múzea-Historického múzea (ďalej SNM-HM) pomerne veľký počet nielen ojedinelých, ale aj menších hromadných nálezov mincí. Napriek tomu, že väčšina z nich pochádzala hlavne z mladších období novoveku, nechýbali medzi nimi ani vzácne mince zo stredoveku. Zaujímavú skupinu medzi nimi však tvorili grošové razby zo 14. až 15. storočia. Keďže spomínané mince z tohto obdobia patria medzi zaujímavé a z politicko-historického hľadiska dôležité razby pre poznanie dejín Slovenska je potrebné sa o nich zmieniť podrobnejšie. V uvedenom príspevku by sme chceli analyzovať groše zo štyroch lokalít. Z hradu Lupča pochádza z archeologického výskumu jeden pražský groš, z Bukovej desať pražských grošov a zo Smoleníc deväť grošov Václava IV. Poslednou skúmanou mincou je míšenský groš nájdený pravdepodobne v Brodskom. Keďže vo všetkých prípadoch sa jedná o odlišné mince z rôznych lokalít, historických období a vydané inými panovníkmi, budeme ich analyzovať a vyhodnocovať osobitne po lokalitách.

A. Hrad Lupča, Slovenská Lupča, okres Banská Bystrica

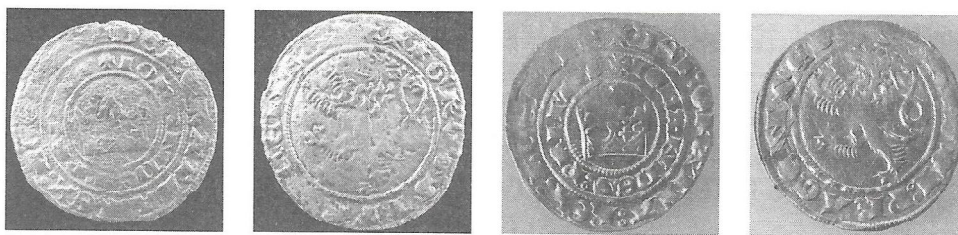
Pražský groš bol objavený počas archeologického výskumu uskutočnenom v rokoch 1994 až 1995. Minca sa nachádzala v sonde III/94-95 priamo v barbakane, v areáli pôvodného stredovekého hradu. Barbakan sa pravdepodobne pôvodne nachádzal na prvom podlaží hradu (obr. 1). Kvôli rozdielnej výške terénu, hlavne dvora a okolia hradu sa obytné miestnosti stavali len na druhom a treťom podlaží (Mosný 2001, 9). Sonda bola zahĺbená až do podlažia na úroveň hradného brala, ktoré sa nachádzalo v hĺbke asi 620 cm. Pražský groš bol situovaný tesne nad podlažím a našiel sa v hĺbke 600 cm. Bol súčasťou najnižšej vrstvy tmavej zeminu premiešanej väčším množstvom zuhoľnateného dreva a prepálenej zeminu. Táto vrstva sa nachádzala v hĺbke 550–620 cm.

1. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1311 – 1318. Typ ako *Castelin* 1960, I/1. Váha 2,46 g; priemer 27 x 25 mm.

Pražský groš z hradu Lupča je významným dokladom vzrastajúceho významu hradu v 14. storočí. V tomto čase na hrade pôsobili aj významní predstavitelia vtedajších šľachtických rodov na území dnešného Slovenska, akými

Obr. 1 Slovenská Lupča, hrad Lupča. Barbakan hradu.
1 – pôvodná vstupná brána;
2 – polkruhová bašta;
3 – studňa; podľa Nešpora 2003, s. 80

1

2

boli Matúš Čák Trenčiansky alebo posledný župan Zvolenskej župy magister Donč. Na hrade sa pomerne často zdržiavali aj významní uhorskí panovníci. Okrem Karola Róberta z Anjou (1308 – 1342) tu bol aj jeho syn Ľudovít Veľký (1342 – 1382) a v neskoršom období Žigmund Luxemburský (1387 – 1432) (Mosný 1999, 24; Mosný 2001, 3). Navyše Karol Róbert z Anjou mal aj úzke hospodársko-politické vzťahy s českým panovníkom Jánom Luxemburským, preto niet divu, že sa uvedená minca našla na jeho sídle. Okrem toho pražské groše zohrávali v 14. storočí významné miesto aj v peňažných pomeroch dnešného Slovenska (viď nižšie).

B. Buková, okres Trnava

Neďaleko obce Buková bola v roku 1990 objavená pri úprave cesty smerom na Jablonec menšia časť z pokladu, ktorý musel pôvodne pozostávať z väčšičho počtu mincí. Jednalo sa o osem pražských grošov Jána Luxemburského, o ktorých bola v odbornej literatúre podaná kratšia informácia (Minařovičová 1996, 227). V neskoršom období sa podarilo z nálezů nájsť ešte ďalšie dve razby, ktoré sú uvedené v katalógu pod číslami 3 a 11. Po niekoľkých rokoch boli všetky zachované kusy z tohto súboru mincí zapožičané autorovi článku na analýzu, preto ich bolo možné vyhodnotiť komplexne. Mince boli po ich spracovaní vrátené nálezcovi.

Zloženie nálezů

2. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1311 – 1318 (1). Typ ako Castelin 1960, typ I/1. Rubná značka Hána 1998; tab 1/ typ 1b. Váha 3,71 g.
 3. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1327 – 1340 (1). Typ ako Castelin 1960, typ VI/35. Rubná značka Hána 1998, tab 1/ typ 2d. Váha 3,61 g.
 4. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1327 – 1340 (1). Typ ako Castelin 1960, typ VI/36. Rubná značka Hána 1998; tab 1/ typ 2a. Váha 3,74 g.
 - 5.–8. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1340 – 1346 (4). Typ ako Castelin 1960, typ VII/39-40; 42-43. Rubná značka Hána 1998; tab 1/ typ 2d. Váhy 3/3,68 g; 4/3,73 g; 5/3,75 g; 6/3,70 g.
 - 9.–10. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1340 – 1346 (2). Typ ako Castelin 1960, typ VII/39-40; 42-43. Rubná značka Hána 1998, tab 1/ typ 2e. Váhy 7/3,70 g; 8/3,75 g.
 11. Čechy, Ján Luxemburský (1310 – 1346), Kutná Hora, pražský groš z rokov 1340 – 1346 (1). Typ ako Castelin 1960, typ VII/39-40; 42-43. Rubná značka Hána 1998, tab 1/ typ 2d. Váha 3,69 g.
- Pražský groš č. 3 bol objavený detektorom kovov 20. júla 1994 a minca č. 11 neskôr, 2. augusta 2000.

Prítomnosť pražských grošov neďaleko obce Buková je dôležitým javom pre poznanie rozvoja obchodných a hospodárskych vzťahov so susednými Čechami v období prvej polovice 14. storočia. Ako je všeobecne známe, medzi uhorským panovníkom Karolom Róbertom a českým kráľom Jánom Luxemburským došlo počas ich vlády k niekoľkým dôležitým politicko-hospodárskym dohodám. Pre úzku obchodnú spoluprácu medzi oboma krajinami bola najvýznamnejšou obchodná zmluva z roku 1336. Podľa nej sa presne stano-

4

6

vili a určili colné miesta a sadzby pre kupcov zo zahraničia, hlavne z Čiech. Týmto sa oficiálne medzi oboma krajinami vymedzila jedna z najvýznamnejších obchodných trás na našom území, tzv. Česká cesta. Práve od 30. rokov 14. storočia výrazne vzrástol jej význam, čo je možné doložiť početnými nálezmi mincí z obdobia stredoveku a novoveku (Hlinka 1970, 193–216). Dôležitosť spomínanej obchodnej cesty jednoznačne dokladá aj skúmaný poklad pražských grošov. V blízkosti Bukovej sa nachádza hrad Ostrý Kameň, ktorý spĺňal na spomínanej komunikácii strážnu funkciu. Jej význam vzrástol v tomto období, o čom svedčí aj jej rozšírenie o prvé predhradie niekedy po roku 1336 (Nešpor 2003, 94). O veľkom strategickom postavení Bukovej v rámci Českej cesty svedčí aj fakt, že sa tu nachádzala jedna z colných staníc. Z horeuvedeného vyplýva, že v období ukrytia pokladu pražských grošov z Bukového sa v tomto priestore mohlo nachádzať množstvo obchodníkov z Čiech. Najskôr aj jeden z nich tu zanechal svoju finančnú hotovosť.

Okrem významu nálezu pražských grošov pre obchodné kontakty medzi Čechami a Uhorskom, oba horeuvedené nálezy musíme hodnotiť aj z hospodárskeho hľadiska. Pražské groše zohrávali v menových pomeroch Uhorska v prvých desaťročiach 14. storočia významnú úlohu. V tomto čase ešte stále obiehali na území dnešného Slovenska staré denáre posledných Arpádovcov, najčastejšie Ladislava IV., prípadne sa obchod uskutočňoval vo forme nerazeneho kovu (Hunka 2000, 29). Aj v ostatnej časti Uhorska, hlavne v dnešnom Maďarsku, boli v menových pomeroch zastúpené viedenské fenigy, uhorské a čiastočne slavónske denáre. Keďže v Uhorsku sa vtedy ešte nerazili ťažšie strieborné mince akými boli napr. groše (lebo sa s ich razbou v Uhorsku začalo až v roku 1329), ich miesto v obchode pravdepodobne nahradili pražské groše. Otáznym však zostáva v akej miere a geografickom rozsahu. Väčšina súčasných slovenských (napríklad Hunka 2000, 28–37), ale aj starších maďarských bádateľov za zhodla na tom, že pražské groše, ktoré sa v Čechách razili od roku 1300, plnohodnotne nahradili v domácich peňažných pomeroch chýbajúce groše Karola Róberta (Hóman 1916; 1921; Kováts 1926; Schulek 1926; Huszár 1958; 1981). Hóman (1921, 86) považuje dokonca pražské groše v krajinách, ktoré susedili s Čechami (ako Rakúsko, Poľsko, Uhorsko a niektoré nemecké kniežatstvá) za úplného vládcu v ich peňažných systémoch. Už oveľa miernejšie sa k problematike obehu pražských grošov v Uhorsku vyjadril Kováts (1926, 90–109). Podľa neho sa pražské groše nevyskytujú pred rokom 1313 v listinách takmer vôbec. Po tomto čase sa ich obeh sústreďuje hlavne do hraničných uhorských žúp – Abaúj, Borsod, Sáros, Szabolcs, Zemplén, Bars a Hont. Podľa neho sa uvedené razby rozšírili v plnej miere v celom Uhorsku až po roku 1326. S uvedeným tvrdením nemožno úplne súhlasiť, pretože už prvá zmienka o pražských grošoch známa z pápežských desiatkov pochádza z roku 1308 (Huszár 1981, 49). Okrem toho po roku 1317 sú v listinách pražské groše uvádzané ako ofici-

álne platidlo, či predmet daní veľmi často, preto nemožno ich vplyv na obeh mincí na našom území do roku 1330 podceňovať. Najskeptickejšie sa k obehu pražských grošov v Uhorsku stavia Gedai (1988, 204). Podľa neho je vplyv uvedených mincí na peňažné pomery príliš preceňovaný a nezodpovedá skutočnosti. Podľa neho na masový obeh grošov v Uhorsku neukazujú ani zachované listiny a už vôbec nie nálezy mincí (Gedai 1988, 204). Na základe zachovaných listín, pápežských desiatkov a kráľovských nariadení však nemožno úplne súhlasiť s Gedaiho tvrdením, pretože sa v uvedených dokumentoch pražské groše, ako to už bolo naznačené aj vyššie, spomínajú veľmi často. Svedčí to o ich hojnom používaní. Okrem toho o význame pražského groša pre Uhorsko svedčí aj fakt, že tieto boli pomerne často používané pre domácu menu ako počtová jednotka. Po zavedení razby grošov v Uhorsku sa štyri české (pražské) groše rovnali trom uhorským. Pri hodnotení pomerne častých citácií a zmienkach o pražských grošov v listinách však musíme byť opatrní. Časté uvádzanie uvedených mincí v archívnych prameňoch môže byť skresľujúce, pretože pražské groše sa ako základná počtová jednotka mohli používať aj pri počítaní iných nominálov, nielen pri samotných grošoch (Huszár 1981, 50). Masový výskyt pražských grošov doložený archívными prameňmi však len veľmi ťažko dokladajú aj nálezy mincí ukryté v prvých troch desaťročiach 14. storočia. O uvedenom fakte svedčia aj súbory mincí objavené z územia dnešného Slovenska. Poklady ojedinelých a hromadných nálezov mincí, v ktorých sa nachádzajú aj pražské groše Václava II. (1278 – 1305) a Jána Luxemburského evidujeme v súčasnosti z 15 lokalít (Budaj 2005, 137–148). Zo Slovenska poznáme 114 + x pražských grošov Václava II. a 116 + x Jána Luxemburského (Budaj 2005, 139–140). Všetky uvedené mince boli ukryté približne do roku 1330, čo korešponduje aj s archívными prameňmi o trvaní obehu pražských grošov v Uhorsku. Podobne aj z dnešného Maďarska sa eviduje len veľmi málo nálezov s pražskými grošmi. Huszár (1981, 50) vo svojej práci zozbieral len 34 + x takýchto razieb Václava II. a 222 + x mincí Jána Luxemburského. Pomerne malý výskyt pražských grošov zo 14. storočia môže mať na svedomí niekoľko dôležitých faktorov. Prvou a pomerne závažnou je výrazná absencia nálezov ukrytých v prvej polovici 14. storočia. Navyše sa v nich nachádza len veľmi málo pražských grošov. Uvedený jav môže byť spôsobený aj tým, že pražské groše keďže boli jedny z najkvalitnejších mincí vo vtedajšej Európe a zároveň boli považované za cenný a drahý kov, preto veľmi často podliehali tezaurácii. Ani tieto fakty však neznižujú veľký význam uvedených mincí na naše peňažné pomery v prvých troch desaťročiach 14. storočia.

C. Smolenice, okres Trnava

Nález deviatich pražských grošov zo Smoleníc priniesol na odbornú analýzu autorovi článku Dr. Z. Farkaš zo Slovenského národného múzea-Archeologického múzea. Podľa jeho výpovede boli mince nájdené na neznámom mieste v katastri obce Smolenice. Poklad pôvodne pozostával z väčšieho počtu mincí, ktoré sa však nezachovali.

Zloženie nálezu

Čechy, Václav IV. (1378 – 1419), Kutná Hora, pražský groš (9). Zaradenie jednotlivých mincí do konkrétnych typov (podľa J. Hánu 2003):

12/ typ II. a-d;

13/ typ II.-V.;

14/ typ VI. a-f;

15/ typ VII., c-d;

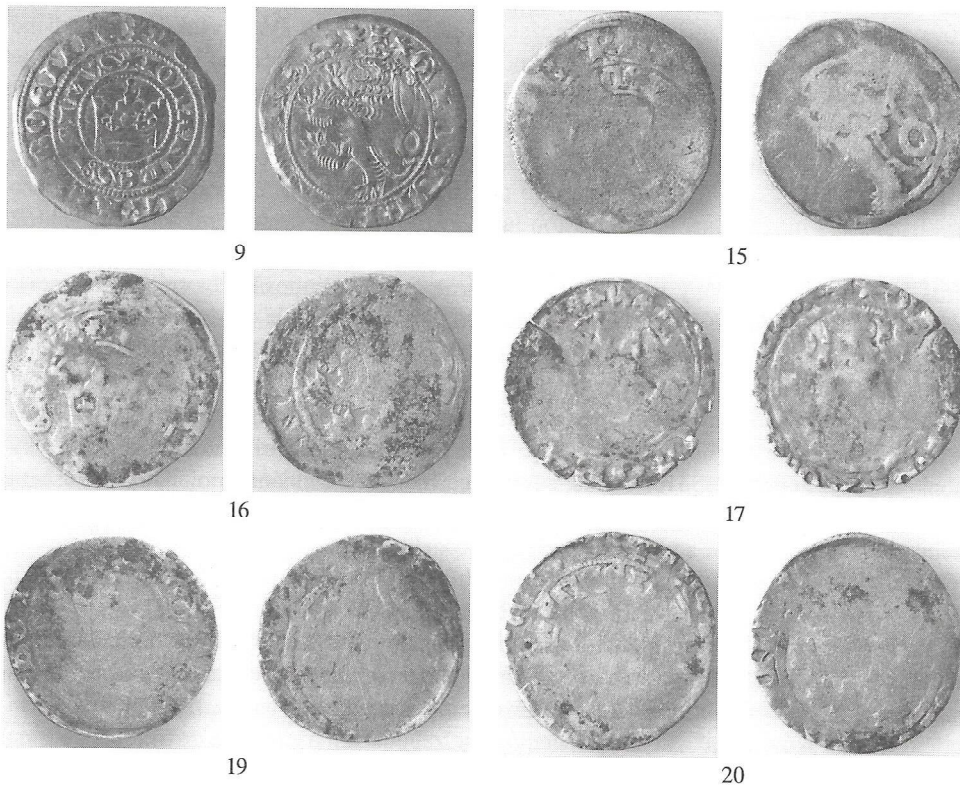
16/ typ VIII. a-e;

17/ typ VIII. a-e;

18/ typ V. f, j;

19/ typ VI.-IX.;

20/ typ V?

Metrológia razieb

1/26 mm, 2,66 g; 2/27 mm, 2,58 g; 3/26,5 mm, 2,83 g; 4/27x26 mm, 2,84 g; 5/26,5 mm, 2,72 g; 6/26 mm, 2,41 g; 7/27 mm, 2,88 g; 8/26 mm, 2,76 g; 9/27 mm, 2,89 g.

Napriek tomu, že zo súboru pražských grošov Václava IV. zo Smoleníc sa zachovalo len deväť mincí, patrí medzi dôležité historicko-numizmatické doklady politických zmien v 15. storočí, ktoré sa dotkli aj dnešného Slovenska. Obeh pražských grošov Václava IV. patrí medzi zaujímavé problémy slovenskej numizmatiky. Výskyt uvedených razieb na našom území je spojený hlavne s pôsobením husitov v Čechách a ich následnými vojenskými výbojmi na naše územie. Tieto sú najintenzívnejšie už po roku 1428. Po tomto čase k nám začínajú výraznejšie prenikať aj groše Václava IV. Okrem husitských výbojov môžeme prítomnosť pražských grošov spomínaného panovníka čiastočne dať aj do spojitosti s pôsobením bratříkov na našom území v rokoch 1444 – 1467. Títo boli pozvaní do Uhorska Jánom Jiskrom z Brandýsa, ktorý mal hájiť záujmy neplnoletého Ladislava V. Pohrobka, reprezentovaného jeho matkou Alžbetou, proti tzv. národnej strane pod vedením Jána Hunyadiho. Väčšinu bratříckych vojsk tvorili práve husiti, ktorí pred týmto obdobím pôsobili v Čechách. Za široké časové vymedzenie nálezu rokmi 1428 – 1467 môže hovoriť aj celková charakteristika a zloženie pokladu. Napriek tomu, že razbu pražských grošov Václava IV. a ich jednotlivých typov je za momentálneho stavu bádania len veľmi ťažké chronologicky vymedziť, môžeme povedať, že všetky mince z uvedeného nálczu boli pravdepodobne razené ešte pred rokom 1407 (Hána 2003,

109). Problémom datovania a obehu pražských grošov Václava IV. je však to, že uvedené razby aj napriek ukončeniu ich produkcie po smrti českého kráľa v roku 1419, obiehali ešte pomerne dlhú dobu. Na území dnešných Čiech sa Václavove groše nachádzajú ešte aj v nálezoch ukrytých v 60-tych rokoch 15. storočia. Podobná situácia je aj na Slovensku, kedy pražské groše Václava IV. evidujeme v nálezoch ukrytých aj v časoch pôsobenia bratříkov, teda v rokoch 1444 – 1462. Medzi takéto patria napríklad nález 23 pražských grošov zo Zvolena, ktorý môžeme spojiť s činnosťou Jána Jiskru priamo v meste v rokoch 1442 – 1462 (Kuka 1964, 228; Budaj 2005, 144) a pokladu z Drahoviec, v ktorom sa našiel jeden pražský groš Václava IV. Uvedený súbor mincí môžeme spojiť s činnosťou bratříckej základne v neďalekých Veľkých Kostoľanoch (Hunka 2003, 59). Tá zanikla ako posledná na území dnešného Slovenska v roku 1466. Na základe horeuvedených skutočností môžeme povedať, že pri nálezoch mincí, v ktorých sa nachádzajú len výlučne pražské groše Václava IV. nám umožňujú presnejšie datovanie a dobu ukrytia historické a archívne pramene, ktoré sa viažu k uvedenej lokalite. Aj na základe nich je však pomerne ťažké priradiť uvedený nález ku konkrétnejšiemu roku alebo historickej udalosti viažucej sa k dejinám Smoleníc. Navyše je to o to ťažšie, že sa z neho zachovala len jeho časť a presne nepoznáme ani celé zloženie skúmaného pokladu. Smolenice a ich okolie boli po prvom husitskom vpáde v roku 1428 vystavené ich neustálemu tlaku aj v nasledujúcich rokoch. Napríklad vojenské akcie husitov v roku 1430, zo septembra až novembra 1431, alebo z roku 1432 (Varsík 1965, 351, mapa 1) sa odohrávali v okolí Smoleníc. Na základe týchto skutočností môžeme vysloviť domnienku, že sa uvedený nález mohol dostať do obce alebo jej blízkosti už pri prvých akciách husitov na našom území. Žiaľ, v súčasnosti túto hypotézu nemôžeme potvrdiť ani vyvrátiť. Pri hodnotení príčin ukrytia skúmaného nálezu však nemôžeme zabúdať ani na ten fakt, že Smolenice ležia priamo na už spomínanej obchodnej komunikácii – Českej ceste. Preto jeho ukrytie nemôžeme spájať len výlučne s vojenskými operáciami husitov, ale na naše územie sa mohol dostať aj obchodnou činnosťou jeho majiteľa. Najskôr sa to však mohlo stať práve počas husitských vojen, keďže blízko obce stojaci Smolenický hrad nadobudol významnejšie postavenie v tomto období. Stáva sa významným strážcom Českej cesty pravdepodobne až vtedy, keď Biksárdsy priesmyk nadobudol zvýšený význam počas husitských vojen (Jastrabík 1975, 40). Svedčí o tom fakt, že Smolenice neboli samostatným hradom až do roku 1388, kedy ho kráľ Žigmund vyčleňuje z korľátskeho panstva, aby ho daroval Stiborovi zo Stiboric (Pisoň 1973, 294). Pravdepodobne až niekedy v tomto období vzniká aj samotný hrad, ktorého existencia je priamo doložená až v polovici 15. storočia, listinou Pankráca zo Sv. Mikuláša z roku 1457 (Jastrabík 1975, 40). Jedno je však isté, že v priebehu prvej polovice tohoto storočia Smolenice pomerne často menili svojho majiteľa. V roku 1401 patrili k hradnému panstvu Dobrá Voda, ktoré v tom čase patrilo Stiborovi zo Stiboric. Už v roku 1438 však prešla celá obec do rúk grófov z Jura a Pezinka, navyše v tomto čase bol pod správou hradu Korlátka (Jastrabík 1975, 38).

4. Brodské ?, okres Skalica

Míšenský groš priniesol do Kabinetu numizmatiky SNM-HM Juraj Valusek na určenie 23. januára 2006. Ten ho mal údajne od svojho bratranca, ktorý ho pravdepodobne objavil pri kopaní záhrady v katastri obce Brodské. Miesto nálezu sa však už v súčasnosti nedá bezpečne určiť.

Jedná sa o nasledujúcu razbu:

21. Sasko-Meissensko, Fridrich II. s manželkou Margarétou (1456 – 1464), Colditz, groš z rokov 1456 – 1464. Typ ako Krug 1974, č. 1190/54. Váha 2,48 g. Priemer 28 mm.

- JASTRABÍK, Š. 1975: Smolenice. Bratislava.
 KOVÁTS, F. 1926: Magyar pénzforgalom az Anjouk korában. Numizmatikai Közlöny 25, s. 90–109.
 KRUG, G. 1974: Die Meissnisch-Sächsischen groschen 1338 – 1500. Berlin.
 KUKA, P. 1964: Nález grošov Karola IV. a Václava IV. vo Zvolene. Num. Sbor. 8, s. 227–228.
 MINAROVIČOVÁ, E. 1996: Nález pražských grošov v Bukovej. Slov. Num. 14, s. 227.
 MOSNÝ, P. 1999: Hrad Ľupča. Pam. Múz. 4, s. 24–25.
 MOSNÝ, P. 2001: Hrad Ľupča. Slovenská Ľupča.
 NEŠPOR, J. 2003: Hrady a zámky na Slovensku. Banská Bystrica.
 PISOŇ, Š. 1973: Hrady, zámky a kaštiele na Slovensku. Martin.
 SCHULEK, A. 1926: Vegyesházi királyaink pénzei és korrendjük. I. Károly Róbert. Numizmatikai Közlöny 25, s. 138–195.
 VARSIK, B. 1965: Husitské revolučné hnutie a Slovensko. Bratislava.

NEUE FUNDE VON GROSCHEN AUS DEM 14. BIS 15. JAHRHUNDERT IN DER SLOWAKEI

MAREK BUDAJ

Im Laufe des Jahres 2005 brachte man zur Analyse ins Numismatische Kabinett des Slowakischen Nationalmuseums – Historischen Museums eine relativ große Menge nicht nur von Einzelfunden von Münzen, sondern auch von kleineren Münzenhorten. Obwohl die meisten von ihnen vor allem aus jüngeren Etappen der Neuzeit stammten, haben darunter auch wertvolle Münzen aus dem Mittelalter nicht gefehlt. Eine interessante Gruppe davon repräsentierten jedoch die Groschenprägungen aus dem 14. bis 15. Jahrhundert. Im angeführten Artikel analysierte ich die Groschen aus vier Fundstellen. Aus der Burg Ľupča und aus Buková unweit von Trnava stammen die Prager Groschen von Johann von Luxemburg (1311 – 1346), die zu den bedeutenden Münzen der Groschenperiode gehören. Diese waren auch relativ wichtig im Geldsystem von Ungarn, denn in den ersten drei Jahrzehnten des 14. Jahrhunderts ersetzten sie vollwertig die in heimischen Münzenverhältnissen fehlenden mittleren Nominale-Groschen, die in Ungarn erst ab 1329 geprägt worden sind. Weiterer untersuchter Fund aus Smolenice ist durch die Prager Groschen von Wenzeslaus IV. (1378 – 1419) repräsentiert. Deren Zufluss auf unser Gebiet ist am größten zur Zeit der Hussiteneinbrüche in die Slowakei, die sich vor allem nach dem Jahre 1428 abgespielt haben und er hat etwa bis zu den 60er Jahren des 15. Jahrhunderts gedauert. Die Münzfunde aus Buková und Smolenice können wir vermutlich auch mit Handelsaktivitäten von deren Besitzern verbinden, da die beiden Funde aus der Trasse von einem wichtigen Handelsweg stammen, sog. Böhmischer Straße. Zu den einzigartigen Münzen, die man in unseren Ländern nur sehr sporadisch findet, gehört der Meißner Groschen aus dem 15. Jahrhundert stammend wahrscheinlich aus Brodské. Die angeführten Prägungen sind in unseren Ländern sehr selten und deren Zufluss, zudem sehr beschränkt, ist erst für das 17. Jahrhundert typisch. In dieser Zeit gelangten sie auf unser Gebiet durch die Militäroperationen des 30-jährigen Krieges.

Mgr. Marek Budaj, Slovenské národné múzeum-Historické múzeum, 810 06 Bratislava-Hrad, P.O. BOX 13 budaj@snm-hm.sk